Raadsvoorstel Besluitvormend

Doordecentralisatie

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	
datum collegevergadering:	1 november 2022
datum raadsvergadering:	15 december 2022
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	Mw. R. Wietsma
behandelend ambtenaar:	Anja de Rijk
e-mailadres:	a.derijk@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. Geen zienswijze naar voren te brengen, op grond van artikel 1 WGR, op het ontwerp centrumgemeenteregeling 'Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg Holland Rijnland';
2. Geen zienswijze naar voren te brengen, op grond van artikel 1 WGR, op het ontwerp 'Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek';
3. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Teylingen 2020, tweede wijziging vast te stellen;
4. In te stemmen met het vormen van een bestemmingsreserve Maatschappelijke Zorg. Deze wordt gevoed met de bedragen die resteren conform 'Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek' en de resterende middelen van het investeringsfonds Maatschappelijke Zorg.

Inleiding

In september 2021 is besloten om als gemeente zelf alle Wmo-taken op het gebied van maatschappelijke zorg uit te voeren die nu gemandateerd zijn aan en uitgevoerd worden door centrumgemeente Leiden. We hebben het dan over de opvang voor inwoners die dak- en/of thuisloos zijn geraakt (Maatschappelijke Opvang), ondersteuning voor inwoners die vanwege een psychische aandoening tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen (Ondersteuning met wonen/Beschermd Wonen) en taken op het gebied van Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ), te weten verslavingszorg- en preventie en bemoeizorg.

Voor die inwoners die een zorgvraag hebben die zo specialistisch is, dat de vraag hiervoor te klein is om door individuele gemeenten te contracteren, hebben de gemeenten van Holland Rijnland gezamenlijk specialistische voorzieningen gecontracteerd. Daarbij gaat het o.a. om 24/7 aanwezige opvang voor inwoners die dak- en/of thuisloos zijn geraakt en/of ondersteuning voor inwoners met GGZ problematiek gecombineerd met problematiek op het gebied van somatiek, verslaving of een licht verstandelijke

beperking. De gemeente Leiden is namens de gemeenten in Holland Rijnland verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van de specialistische maatschappelijke zorg.

Bij de besluitvorming over de (door)decentralisatie in 2021 is afgesproken nog een aantal onderwerpen verder uit te werken en waar nodig voor te leggen aan de gemeenteraden. Het gaat hier om de samenwerkingsafspraken tussen de dertien gemeenten Holland Rijnland en gemeente Leiden die de zorg organiseren voor de specialistische maatschappelijke zorg. Deze afspraken zijn vastgelegd in de ontwerp centrumgemeente regeling "Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg Holland Rijnland". De gemeente Leiden wordt gemandateerd zodat zij voor de Holland Rijnland gemeenten gemachtigd is om de specialistische maatschappelijke zorg te organiseren. Dit ontwerp ligt nu voor.
Het gaat ook om de samenwerkingsafspraken tussen de vijf Duin- en bollenstreek gemeenten op het gebied van toegang tot maatschappelijke zorg, preventie en financiën. De afspraken zijn vastgelegd in de ontwerp 'Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke zorg Duin- en Bollenstreek'. Dit ontwerp ligt nu voor. Een regeling Zonder Meer is een lichte samenwerkingsovereenkomst die wordt aangegaan op grond van artikel 1 van de Wgr, waarbij geen bestuursorgaan in het leven wordt geroepen of bevoegdheden worden overgedragen. Er worden in de Wgr geen eisen gesteld ten aanzien van de totstandkoming en inrichting van regelingen zonder meer. Een regeling zonder meer is wat dat betreft te vergelijken met een convenant. Binnen de regeling Zonder Meer Maatschappelijke zorg Duin en Bollenstreek zijn financiële afspraken gemaakt. Onder andere om een bestemmingsreserve binnen de deelnemende gemeenten te vormen.
Als laatste gaat het om wijzigingen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Teylingen 2020.

Bestaand kader en context
Wettelijk:

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015.

Met de wijziging van de Wmo zijn de gemeenten verantwoordelijk geworden voor de zorg van alle inwoners, ook de meest kwetsbare inwoners. De gemeenten waren al verantwoordelijk voor taken op het gebied van MO, VZ en OGGZ, eveneens Wmo-taken.

Eerder genomen besluiten en raadsbrieven:

- In december 2016 is het *Beleidskader Maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2017-2025* in de gemeenteraad vastgesteld. Dit beleidskader is het startpunt geweest voor de decentralisatie van de maatschappelijke zorg naar de regiogemeenten;
- Juli 2017 raadsbrief over 'Uitvoeringsprogramma beleidskader Maatschappelijke Zorg';
- Februari 2018 heeft het college van B&W ingestemd met het *Uitvoeringsprogramma maatschappelijke zorg en beschermd wonen Duin- en Bollenstreek 2018–2020 'Omzien naar elkaar';*
- Februari 2018 raadsbrief over het '*Uitvoeringsprogramma Maatschappelijke Zorg en Beschermd Wonen 2018–2020 'Omzien naar elkaar'*;
- November 2018 heeft het college van B&W ingestemd met het *Convenant Regionale Samenwerking Maatschappelijke Opvang Holland Rijnland 2018-2020*;
- Juli 2020 raadsbrief over de decentralisatie BW en MO;

- Oktober 2020 informatieavond voor de gemeenteraden van de Duin- en Bollenstreek;
- Februari 2021 raadsbrief stand van zaken en uitstel decentralisatie Maatschappelijke Zorg;
- April 2021 heeft het college van B&W ingestemd met het *Uitvoeringsprogramma Omzien naar Elkaar 2021–2023: decentralisatie van de Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek.*
- Augustus 2021 heeft het college van B&W besloten met ingang van 2023 als gemeente zelf alle Wmo-taken op het gebied van BW en MO/VZ/OGGZ uit te (laten) voeren die nu gemandateerd is en uitgevoerd wordt door centrumgemeenten Leiden. Een aantal taken blijven we regionaal organiseren.
- 14 oktober 2021 heeft de gemeenteraad besloten om de middelen die de gemeente per 2023 ontvangt voor Maatschappelijke zorg op te nemen in de programmabegroting van 2023 tot en met 2032 en conform de beleidskaders en afspraken in te zetten voor inwoners met een behoeft aan BW en MO/VZ/OGGZ.
- September 2022 heeft het college van B&W het preventieprogramma dak- en thuisloosheid vast gesteld.
- November 2022 heeft het college van B&W besloten om :
    - Nieuw mandaat te verlenen aan de gemeente Leiden voor de uitvoering van de ondersteuning van de specialistische Maatschappelijke zorg.

  En heeft het college van B&W kennis genomen van de geactualiseerde budgetten die vanuit de gemeente Leiden naar de vijf afzonderlijke Duin- en Bollengemeente komen.

Beoogd effect
Het beoogd effect is een bijdrage te leveren aan het inclusiever maken van de Teylingse samenleving.

Inwoners die door psychische of psychosociale problemen (tijdelijk) niet in staat zijn zich op eigen kracht te redden in de samenleving ontvangen via de Wmo laagdrempelige en op maat ondersteuning op alle leefgebieden gericht op:

- het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie,
- de stabilisatie van het psychiatrisch ziektebeeld,
- bevorderen van herstel,
- het voorkomen van verwaarlozing, maatschappelijke overlast of gevaar voor de inwoner zelf of voor anderen.

Deze ondersteuning kan in de eigen woonsituatie gegeven worden, op een specifiek daarvoor bestemde woonlocatie of op een tijdelijke opvangplek. We werken hierin samen met de Duin- en Bollenstreek gemeenten.

Argumenten

1.1 Met de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg per 2023 worden de gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning voor inwoners met (ernstige) psychische problemen en de opvang van mensen die dak- of thuisloos zijn geraakt.

a. Een goede uitvoering van deze taak maakt regionaal samenwerken noodzakelijk voor het realiseren van specialistische voorzieningen om voor inwoners passend aanbod tegen verantwoorde kosten te realiseren.
b. Samenwerking en afspraken op het niveau van de Duin en bollenstreek zijn nodig om toe te kunnen werken naar een stabiele (financiële) situatie waarin vraag en aanbod van voorzieningen in evenwicht zijn en inwoners ondersteuning ontvangen die passend en dichtbij is. De Duin- en bollengemeenten hebben de maatschappelijke zorg: ondersteuning met wonen en opvang gezamenlijk ingekocht. Dit gezien de kleine omvang en diversiteit van de woon en ondersteuningsvraag van de doelgroep, om zo een

flexibel aanbod van voorzieningen te creëren en te financieren. De financiële samenwerkingsafspraken zijn gemaakt op basis van (financiële) solidariteit.

1.2 Op grond van artikel 1 WGR worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op de ontwerp centrumregeling 'Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg Holland Rijnland' uit te brengen aan het college van B&W. Omdat de ontwerp samenwerkingsovereenkomst een concretisering is van eerdere besluiten zoals genomen in het raadsbesluit 'Doordecentralisatie maatschappelijke zorg' van 4 november 2021, wordt voorgesteld geen zienswijze uit te brengen.

1.3 Op grond van artikel 1 WGR worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op het ontwerp 'Gemeenschappelijke regeling Zonder Maar Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek' uit te brengen aan het college van B&W. Voorgesteld wordt geen zienswijze uit te brengen.

1.4 De aanpassing van de Wmo verordening vloeit logischerwijze voort uit de veranderede situatie per 1 januari 2023. Het is in het belang van onze inwoners dat de verordening die de basis vormt voor de uitvoering van de Wmo juist is vastgelegd. En dat inwoners de juiste zorg en ondersteuning ontvangen.

1.5 De raad moet de tweede wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning Teylingen 2020 vaststellen. Volgens artikel 2.1.3 van de wet maatschappelijke ondersteuning stelt de gemeenteraad de verordening vast. In de verordening maatschappelijke ondersteuning Teylingen 2020, tweede wijziging, staan alle wijzigingen beschreven. Deze gewijzigde verordening treedt in werking op 1 januari 2023.

1.6 E*en bestemmingsreserve is noodzakelijk voor de opbouwopgave van de Maatschappelijke Zorg binnen de Duin- en Bollenstreek.*
Transformatie opgave verstrekt zich over meerdere jaren en er zijn nog veel onzekerheden. Om onzekerheden op te vangen en investeringen in de toekomst mogelijk te maken is het noodzakelijk om eventuele niet bestede middelen te reserveren in een bestemmingsreserve, conform de afspraken in de regio Holland Rijnland.

Kanttekeningen

1.1 Beide ontwerp samenwerkingsovereenkomsten (Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg Holland Rijnland en de "Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer" Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek) treden inwerking na toestemming te hebben gevraagd aan de gemeenteraad door het college van B&W en na publicatie.

Dat houdt in dat overeenkomsten in werking treden in het voorjaar van 2023 in plaats van per 1-1-2023.

1.2 *Op de ontwerpen samenwerkingsovereenkomsten heeft een globale toets plaats gevonden aan de hand van de checklist behorende bij de nota 'Verbonden partijen'.* De overeenkomsten zijn niet in strijd met de nota 'verbonden partijen' *(zie bijlagen)*. Deze toets heeft niet geleid tot kanttekeningen.

1.3 Vanaf 2024 (naar verwachting) gaat landelijk het woonplaatsbeginsel gelden. Voor cliënten die van en naar gemeenten buiten de regio Holland Rijnland stromen zal het woonplaatsbeginsel in elk geval gelden. Te zijner tijd worden nog afspraken gemaakt over hoe hier binnen de regio Holland Rijnland mee om te gaan.

Financiële consequenties

Voor de uitvoering van de taken maatschappelijke zorg per 2023 heeft de gemeenteraad in het vierde kwartaal van 2021 besloten om de financiële middelen voor de taken

maatschappelijke zorg van gemeente Leiden en het Rijk op te nemen in de programmabegroting 2023 en conform de beleidskaders en afspraken binnen de Duin- en Bollenstreek budgetneutraal in te zetten.

De verdeling van de beschikbare budgetten is onder begeleiding van AEF en op basis van huidige kosten i.c.m. objectieve maatstaven tot stand gekomen. Voor het zomerreces zijn de voorlopig beschikbare middelen door AEF herijkt op basis van cijfers over het gebruik 2021 en de meicirculaire 2022. In Leiden is een aanvullend besluit genomen om de herijkte budgetten beschikbaar te stellen aan de gemeenten van Holland Rijnland (bijlage 5)

In onderstaande tabel vindt u de inkomsten/kosten zoals deze op basis van huidige informatie bekend zijn. Met de budgetten kunnen de kosten voor de uitvoering door de aanbieders die de ondersteuning bieden van opvang ondersteuning met wonen en de uitvoeringskosten budgettair neutraal worden ingezet. De budgetten worden opgenomen in de programmabegroting 2023. Jaarlijks wordt het saldo toegevoegd of onttrokken aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Maatschappelijk zorg.

Subregio/ gemeente	**Inkomsten BW 2023**	**Kosten BW**	**Inkomsten MO 2023**	**Kosten MO**
Katwijk	2.110.704	1.329.364	409.022	558.006
Noordwijk	2.663.846	1.677.744	176.850	241.266
Teylingen	1.017.510	640.848	144.357	196.938
Lisse	325.309	204.886	85.053	116.033
Hillegom	563.840	355.118	91.480	124.801
Duin- en Bollenstreek	**6.681.209**	**4.207.961**	**906.762**	**1.237.045**

Aanpak, uitvoering en participatie

Ontwerp centrumgemeenteregeling samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg Holland Rijnland' en Ontwerp gemeenschappelijke regeling zonder meer Maatschappelijke zorg Duin- en Bollenstreek

De gemeenteraad heeft na ontvangst van beide ontwerpen maximaal acht weken de tijd voor het indienen van een zienswijze. Gezien de aard van de wijzigingen –de overeenkomst is in overeenstemming met eerdere besluitvorming en met de gewijzigde Wgr- ziet het college geen aanleiding een zienswijze naar voren te brengen. Het college verzoekt de gemeenteraad om zo spoedig mogelijk uitsluitsel te geven of zij een zienswijze naar voren wil brengen.
Na de ontvangst van eventuele zienswijzen besluit het Portefeuillehoudersoverleg Maatschappij van Holland Rijnland respectievelijk het Bestuurlijk Overleg Duin en Bollenstreek of er aanleiding is om de ontwerp samenwerkingsovereenkomst aan te passen. De eventueel aangepaste overeenkomst zal vervolgens voor de benodigde toestemming opnieuw aan alle raden in Holland Rijnland respectievelijk de Duin- en Bollenstreek worden voorgelegd.

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Teylingen 2020
Vooraf is de adviesraad sociaal domein Teylingen betrokken bij de wijzing van de verordening maatschappelijke ondersteuning. Om de adviesraad te informeren over de decentralisatie van de maatschappelijke zorg zijn zij uitgenodigd en aangesloten bij de digitale raadsinformatie avond in september 2022. Vervolgens zijn de wijzigingen voorgelegd met de vraag of zij kunnen instemmen om geen advies uit te brengen, gezien de technische wijzigingen. Hiermee is de adviesraad akkoord gegaan.

Na vaststelling van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Teylingen 2020, tweede wijziging wordt een geconsolideerde versie gepubliceerd. Een geconsolideerde versie is een complete versie met daarin ook alle wijzigingen. Deze wordt ook geplaatst op de website van de ISD Bollenstreek.

Duurzaamheid

Dit voorstel draagt bij aan het verhogen van duurzame zelfredzaamheid van inwoners.

Hillegom-Lisse-Teylingen
Dit voorstel wordt ook voorgelegd aan de gemeenteraden van Teylingen, Lisse, Noordwijk en Katwijk. Er zijn geen inhoudelijke verschillen in de voorstellen.

Urgentie
Het is belangrijk om goede afspraken te maken op Holland Rijnland en op Duin- en Bollenstreekniveau ten behoeve van de uitvoering van de maatschappelijke zorg. Om die reden is het nodig dat de gemeenteraad nu een zienswijze uitbrengt over de beide ontwerp samenwerkingsafspraken.
En dat er ingestemd wordt met de wijzing van de verordening maatschappelijke ondersteuning.

Evaluatie
Via het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein worden de betrokken wethouders op de hoogte gehouden van de voortgang en ontwikkelingen wat betreft de decentralisatie en transformatie binnen de Duin- en Bollenstreek. Daarnaast worden de gemeenteraden eveneens periodiek geïnformeerd over de voortgang.

Bijlagen en achtergrondinformatie
Bijlage 1 : Ontwerp Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg Holland Rijnland
Bijlage 1A: Financiële regionale kosten en verdeling regionale budgetten BW en MO.
Bijlage 1B: Rapportage op- en afbouw voorzieningen Holland Rijnland.
Bijlage 2: Ontwerp "Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek
Bijlage 2A: Preventieprogramma dak- en thuisloosheid Duin- en Bollenstreek
Bijlage 3 : Wijzigingsdocument Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Teylingen
Bijlage 3A: Was wordt lijst Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Teylingen
Bijlage 6: Checklist Governance: 'Ontwerp Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg Holland Rijnland'
Bijlage 6A: Checklist Governance: 'Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek'

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders van 1 november 2022

gelet op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 en de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020;

besluit:

1. Geen zienswijze naar voren te brengen, op grond van artikel 1 WGR, op het ontwerp centrumgemeenteregeling 'Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg Holland Rijnland';
2. Geen zienswijze naar voren te brengen, op grond van artikel 1 WGR, op het ontwerp 'Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek';
3. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Teylingen 2020, tweede wijziging vast te stellen;

Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020, tweede wijziging

A
In de pre-ambule bij de overwegingen wordt 'beschermd wonen' vervangen door 'wonen met ondersteuning'

B
Hoofdstuk 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 1, lid 1 wordt onder vernummering van k tot en met n naar l tot en met o, 'k Opvang: bieden van onderdak voor slachtoffers van huiselijk geweld en dak- en thuislozen als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo 2015' toegevoegd.
2. In artikel 1, lid 1 wordt na 'o', p. Wonen met ondersteuning: Ondersteuning en huisvesting in de zin van artikel 1.2.1 lid b van de Wmo 2015, met flexibele en oproepbare ondersteuning en/of toezicht voor inwoners die door een psychische of psychosociale of psychiatrisch ziektebeeld behoefte hebben aan een vorm van wonen met begeleiding en of toezicht' toegevoegd.

C
Hoofdstuk 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 2 wordt 'beschermd wonen' vervangen door 'wonen met ondersteuning'.

D
Hoofdstuk 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 4, lid 2 wordt 'e. met een uitzondering voor wonen met ondersteuning en opvang, de cliënt heeft of zal zijn hoofdverblijf in de ISD Bollenstreek gemeenten of gemeente Katwijk hebben' toegevoegd.
2. In artikel 4, lid 5 wordt 'beschermd wonen' vervangen door 'wonen met ondersteuning'.

E

Hoofdstuk 4 wordt volgt gewijzigd:

1. In artikel 7, lid 3 sub c wordt aan de zin toegevoegd: 'en voor wonen met ondersteuning van de gecontracteerde partijen door de gemeente in de ISD Bollenstreek gemeenten en gemeente Katwijk'.
2. In artikel 7, lid 4 sub c wordt na 'individuele begeleiding' de tekst 'en wonen met begeleiding' toegevoegd.
3. In artikel 7, lid 4 sub e onder 1, wordt tussen 'gecontracteerde aanbieder' en 'zogenoemde Zorginstellingstarief', de tekst 'en voor wonen met ondersteuning van de gecontracteerde partijen door de gemeente in de ISD Bollenstreek gemeenten en gemeente Katwijk ingevoegd'.
4. In artikel 7 lid 4 sub g wordt 'en tijdelijk verblijf LVB 18+' vervangen door 'ondersteuning met wonen'.
5. In artikel 7, lid 4, sub g onder 1 wordt tussen 'gecontracteerde aanbieder' en 'zogenoemde Zorginstellingstarief', de tekst 'en voor wonen met ondersteuning van de gecontracteerde partijen door de gemeente in de ISD Bollenstreek gemeenten en gemeente Katwijk' ingevoegd.
6. In artikel 7, lid 4, sub g onder 2 wordt tussen 'ISD Bollenstreek' en 'gecontracteerde aanbieder', de tekst 'voor wonen met ondersteuning de gecontracteerde partijen door de gemeente in de ISD Bollenstreek gemeenten en gemeente Katwijk' toegevoegd.

F

Hoofdstuk 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 8, lid 4 wordt 'De bijdrage voor maatwerkvoorzieningen, bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 dan wel het totaal van de bijdragen, is gelijk aan de kostprijs, tot aan ten hoogste € 19,00 per maand voor de cliënt of de gehuwde cliënten tezamen, tenzij overeenkomstig hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 geen of een lagere bijdrage is verschuldigd', vervangen door 'De eigen bijdrage wordt berekend conform hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en bedraagt maximaal de kostprijs van de maatwerkvoorziening'.
2. In artikel 8, lid 6 sub a wordt '€ 1,10 per zone + 1 opstapzone' vervangen door '€ 0,19 per kilometer'.
3. In artikel 8, lid 6 sub b wordt '€ 0,77 per zone + 1 opstapzone' vervangen door '€ 0,13 per kilometer'.

4. In te stemmen met het vormen van een bestemmingsreserve Maatschappelijke Zorg. Deze wordt gevoed met de bedragen die resteren conform 'Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek' en de resterende middelen van het investeringsfonds Maatschappelijke Zorg.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 15 december 2022

Dhr. R. van Dijk	Mevr. C.G.J. Breuer
griffier	voorzitter
Digitaal ondertekend door Robert van Dijk op 20-12-2022	Digitaal ondertekend door Carla G.J. Breuer op 21-12-2022